

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Edinost Publishing Co. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telephone: Canal 0092.

Subscription rates: For one year \$5.00, For half a year \$2.50. Published by EDINOST PUBLISHING CO.

Koliko bodo delavci radi tega na boljsem?

Voditelji slovenskih socialistov pisarijo po svojem lažnjivem revolverskem časopisju dan za dnem proti veri in naši duhovščini. Že zadnji smo omenili, da bolj ko kdo blati vero in duhovnike v kakem dopisu, z večjem veseljem je sprejet na Lawndale in boljše mestu mu odmerijo.

Na drugi strani pa prihajajo v ovčjih oblacilih, ko agitirajo za Narodno jednoto, ter zatrjujejo, da so nepristranski, da pri njih je lahko vsakdo neglede kakega verskega ali političnega prepričanja je. Med tem pa niti ene številke jednotinega glasila ne izdajo, da ne bi v njej nesramno, na podel in hinavski način ne blatili vere, naših cerkva in naših voditeljev duhovnikov. Take politike in taktike so zmožni le največji licemerci in zavajalci. Pošten človek s poštenim namenom kaj takega ne more.

Podla hinavščina je to, da se kdo trka na prsa, da se bojuje za delavske interese, a zraven pod to krinko bije boj proti najdražjim svetinjam slovenskega naroda, to je njegovi veri.

Ako so lawndalski "rdeči gospodje" odkritosrčni tedaj naj povedo, kaj bo slovenski delavec na boljsem, če vrže od sebe vero svojih očetov in mater? Ali je brezverski Slovenec kaj več vreden kot katoliški Slovenec? V katerem oziru? Ali bo vsled tega socialno vprašanje rešeno, recimo n. pr. da vsi kolikor nas je ljudi na zemlji zavrzemo vero, ali bodo nam potem pečene piške letele v usta? Ali se bo delo samo opravljalo? Ali bodo ljudje bolj srečni če bo živeli brez vere in Kristusovih naukov? V Rusiji so poskusili, pred več leti tudi na Francoskem, pa ni šlo in ne gre. Francozov ne Rusov ni ne vera storila srečne, pač pa ravno nasprotno, podrla se je morala družinskega in družabnega življenja. Delavci so pa danes na Ruskem večji sužnji, kot so kdaj bili pod bivšim carjem. To pri naša dnevno časopisje iz verodostojnih virov. Ruski delavci morajo garati v senci bajonetov ruskih boljševikov. Poprej so si ruski delavci lahko in svobodno zbirali svoje poklice in službe. Danes jim kar prepričajo in ukazujejo kaj morajo delati. In vendar toliko vpijete o Rusiji, kaka svoboda je tam. Je svoboda in to za boljševiške tirane. Naši rdeči voditelji bi seveda radi tako svobodo, kot jo imajo boljševiški voditelji, da bi duhovnike vlačili v ječe, jih streljali, delavce vladali z ruskimi knutkami itd. Tako svobodo hočejo ala Zavrtniki in drugi! Da je to resnica, poglejte samo lawndalskega diktatorja, kako reč počenja, če se mu vsi pri jednoti ne klanjajo in plešejo, kakor on žvižga, proti takim ima takoj kopice obtožb, kaj bi se le bilo, če bi tak človek imel popolno oblast, kot n. pr. ruski boljševiki v Rusiji. To bi bila lepa svoboda!

Zato jo ni večje hinavščine pod svetlim solncem, kakoršno uganjajo naši rdeči voditelji, ki pod pretvezo, da so delavski prijatelji bijejo boj proti veri in cerkvi.

Tem ljudem je največji trn v peti vera slovenskega delavca. Zakaj n. pr. veliko bolj napadajo vero in slovensko duhovščino kot n. pr. prave izkoriščevalce delavcev kapitaliste? Že parkrat smo jim stavili to vprašanje, a ostanejo vedno na dolgu z odgovorom. Zakaj ne izobražujejo slovenskih delavcev gospodarsko in politično v pravem pomenu? Zakaj jim je le vera na potu? Zakaj, vsak pameten človek ve! Zato, ker vera uči pošteno in pravično življenje, bodisi v družini ali kje drugje. Zato, ker duhovniki kot služabniki božji sprašujejo takim tihem kosmato vest: Nekoč sem slišal debato zavednega katoličana in slovenskega socialistu. Ko sta se vprašanja premlatila pravi socialist: "jaz sem za svobodo, enakost in prostost. Farjev, policajev in žandarjev jaz ne maram." Katoličan mu odgovori: "Verjamem da ne, in to zato, ker ti ti vest sprašujejo!" Socialist je zarudel in ni vedel več odgovora. Stavil mu je še drugo vprašanje: "Ti praviš, da si za svobodo, a takoj tu debelo lažeš! Če si za svobodo, zakaj mene potem napadaš kot katoličana in moje prepričanje?" Socialist je še bolj zarudel in odšel, kajti katoličan mu je dokazal, da on ni res za svobodo, ker se je v njegovo prepričanje zaletel in zato ga je bilo sram. In taki so vsi naši socialisti. Na jeziku jih ni drugega, kakor

svoboda, pa svoboda. Svojega sobrata pa napadajo če se drzne svobodno misliti po svoje in če jim ne prisega na njihovo licemersko politiko.

Delavci lahko še danes zavržejo vero v Boga, ali bodo zato kaj na boljsem? Ali bodo zato dobili kaj večje plače v tovarnah? In ali zato, če je kdo katoličan ne more biti dober delavec? Kaj je pri tem vera kriva? Čas je, da slovenski delavci enkrat malo razmislijo o tem z lastnimi možgani in sprevideli bodo, da imamo mi prav. Če kdo noče vere, svobodno mu, saj Bog še ni nikogar za lase v nebesa vlekel. Živi po svoje, a zapomni si, da si dolžan pustiti svojega bližnjega, ki veruje v svojega Boga pri miru, tako njega kot njegovo vero! Če pa kdo trdi, da je za delavce, za svobodo, enakost in prostost, zraven pa svojega bližnjaka napada zato, ker je prepričan in se mu vidi prav verovati v Boga in živeti po njegovi veri, tak je pa največji hinavec, pa naj bo to kdorkoli!

OD SVETOŠTEFANSKE FARE. Chicago, Ill.

Kljub temu, da nas je objel mrzli val in da že skoro teden dni vsak dan naletuje beli sneg ter da se nahajamo v postnem času, je na polju naših cerkvenih, kakor tudi podpornih društvih vedno dovolj življenja.

Zadnji nedeljo priredilo je društvo sv. Štefana št. 1 KSKJ. svoj Jednotin dan v novi šolski dvorani. Društvo je imelo jako bogat program, ki se je izvedel tako-le: Kmalu po 3. uri popoldne je otvoril društveni predsednik Mr. J. Zefran program s primernim nagovorom, na kar je pozval na oder vse govornike. Najprvo je predstavil občinstvu slavnostnega govornika Rev. Hugo Brena OFM. iz Lemonta, ki je v navdušenih besedah slikal velik pomen dneva in pomen agitacije za katoliška društva. Po njegovem govoru je prišla na oder belo oblečena deklica, hčerka družine Frank Tomazič ter je v lepi deklaraciji zahvalila govornika in mu izročila šop rdečih nageljnov. Na to je bil pozvan k besedi Mr. Josip Zalar, glavni tajnik KSKJ., ki je najprvo povedal in povdaril po kaj je prišel v Chicago, ne na agitacijo, ker se nahajamo pred konvencijo, kakor se mu to rado predbaciva, če kam gre v takem času. Ampak povedal je, da je prišel iz ljubezni do društva sv. Štefana, pri katerem se zadnje čase tako vrolo dela za pridobivanje novega članstva. Pozneje je govoril še o drugem društvenem delovanju, nakar je sprejel zopet celo armado, nad 40 novih članov in članic v društvo sv. Štefana in KSKJ. Vsem novim članom, gl. uradnikom in društvenim uradnikom se je nato razdelilo lepe bele nageljne. Nato je deklariral zahvalo odbornikom in novim članom mali Frankie Grill, ki je prišel prav ponosno na oder v prvih dolgih hlačah. Nato so nastopili "Koroški fantje" in so nam zapeli par narodnih slovenskih pesmi, katerim je občinstvo navdušeno aklamiralo. — Nato je nastopil Mr. Fr. Banich in je govoril o zgodovini društva sv. Štefana. Za njim so nastopile Mrs. Bicek in Mrs. Skala (sestri) ter zapeli lep dvospev. Nato pa je bil pozvan k besedi Mr. Frank Opeka, predsednik nadzornega odbora KSKJ., iz Waukegana. Mr. Opeka je najprvo čestital društvu na krasnem napredku. Zatem pa se je v svojem govoru dotaknil afere, ki je zadnje čase nastala vsled propozicije dr. sv. Vida za spremembo imena "Kranjsko-Slovenska" v "Ameriško-Slovenska." Povedal je o tem svoje mnenje. Dal je govoril tudi o napredku jednote tekom zadnjih let. Njegovemu govoru so vsi prisotni navdušeno pritrjevali. Nato so nastopile "Waukeganske Uka-lele Dekleta" ter zapela par domačih slovenskih in angleških, kar je občinstvo pozdravilo z največjim navdušenjem. Nato je bil pozvan k besedi John J. Rič, nadzornik KSKJ. — Za njim je nastopila Miss Justa Kosmach, katero je spremljala na klavir Miss M. Duller. — Za njo je nastopila Miss Rose Banich, spremljana na klavir po Miss M. Duller. — Nato je predelal tajnik Mr. Železnikar obšle brzojavne in pismene pozdrave. — Nato so nastopili zopet "Koroški fantje" iz Pullmana: "Kje so naše meje" in še eno drugo narodno, za kar so zopet želi burno pohvalo. — Za njimi je v lepih verzah čestital društvu sv. Štefana Rev. Aleksander Urank OFM. iz Lemonta. — Nato pa je sledil sklepni govor društvenega predsednika. — Po programu v zgornji dvorani je sledila večerja v spodnji dvorani.

Bil je to zopet velik dan za slovensko naselbino v Chicago. — Zvečer zadnji nedeljo pa je imelo v zgornji dvorani svoj prireditev "Bunco Party" tudi žensko društvo Marija Pomagaj št. 78 KSKJ., katere prireditve se je udeležilo veliko število občinstva. Prireditve je bila prirejena za korist slovenskih šolskih sester v Chicago, katerim je ogenj, ki je nastal svoj čas, uničil skoro vse. Žensko društvo je pokazalo, da ima smisel za take slučaje in da je vedno pripravljeno pomagati, kjer potrebujejo njih pomoči. Čast takemu društvu!

V nedeljo, dne 21. marca pa prireditve društvo Najsv. Imena zanimivo igro "Mlini pod zemljo." Kaj takega naša naselbina še ni videla, zato se vabi vse občinstvo, da pride v nedeljo popoldne in zvečer v novo šolski dvorano k tej predstavi. Igra "Mlini pod zemljo" ima svojo posebnost. Kjerkoli so jo

še vprizorili, so jo hvalili in je ostala vsem v najlepšem spominu. Rojaki, pridite v nedeljo in napolnite dvorano obakrat.

Krsti v cerkvi sv. Štefana zadnjih dni: Družini Mr. in Mrs. Frank Gorkis se je narodil sinček, ki so ga krstili za Franka. Botra sta bila Mr. in Mrs. Soboran. — Družini Mr. in Mrs. Anton F. Kerrick se je narodila zala hčerka, ki so jo krstili na ime Marion Jane. Botra sta bila Mr. in Mrs. G. Bates. Vsem naše čestitke!

SMRTNA KOSA. Ely, Minn.

Danes so položili k večnemu počitku Jakob Butala, enega prvih pionirjev naših mase-ljencev na Elyu. Rodom je bil iz Kota pri Črnomlju. Zapušta vdovo, pet sinov in dve hčeri, ena omožena Zupančič. Bil je član društva Sokol št. 20 SNPJ. Pokopan je bil iz slovenske cerkve sv. Antona, kjer se je opravila sv. maša zadušnica za pokojnikovo dušo ob veliki navzočnosti sorodnikov in prijateljev. Počivaj v miru!

J. J. P. EVHARISTIČNI KONGRES.

Da se vzbudi kolikor mogoče veliko zanimanje za ta svetovni shod tudi med ameriškimi Slovenci, prosimo dopisnike iz raznih naselbin, da bi dajali razne nasvete za ta kotiček, katerega je dovolilo uredništvo Amer. Slovenca. Pri tej priliki se moramo katoliški Slovenci pokazati, kaj smo in kaj zmoremo z združenimi močmi. Zato vsi na delo! Posebno prosimo č. gg. duhovnike, da bi se oglasili.

Cleveland, O. — Kakor vidim iz Amer. Slovenca, se prav pridno pripravljate za Evharistični kongres. Jaz bi svetoval, da bi se naj skušalo navdušiti vsa društva KSKJ, in Društva sv. Družine, da bi na ta shod poslala vsaj po enega delegata, kakor na konvencijo, da bi istega zastopal pri tej veliki katoliški demonstraciji in potem doma poročal o vsem, kar se je vršilo in govorilo na shodu. Svetoval bi, da bi odbor za slovenski oddelek izdal okrožnico na vsa katoliška društva in jih prosil, da bi to storila. Prepričan sem, da bi veliko društev to naredilo, ako bi došlo za to poziv od Vašega odbora. Anton Sterniša.

Sheboygan, Wis. — Treba dati pojasnila o pomenu Evhar. Shoda 1. splošno in 2. za nas Slovence. To bi moralo biti bolj pojasneno kakor je. Slovenci naj vam javijo skupno po naselbinah, ki se mislijo udeležiti shoda 1. tisti, ki iščejo prenočišča od Vašega odbora in 2. tisti, ki so preskrbljeni od sorodnikov ali prijateljev. Vaše delo je odgovorno. Pričnite sistematično od začetka. Objavljajte vsaki teden vsaj po enkrat te stvari. Rev. Jakob Černe.

Steeltou, Pa. — Na Vašo okrožnico vam odgovarjam, da vam bo šla naša župnija narok v vsakem oziru, slučajno tudi s pomočjo v denarju. Rev. Luka Gladek.

SLOVENSKI TRGOVCI IN OBRATNIKI, OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU!"

Kotiček naših farmarjev.

Piše: M. Jerman, slov. farmar

Mill Iron, Mont. Kakor čitam v Amer. Slovencu so se začeli farmarji pridno zanimati in se iz več krajev oglašajo, da naj bi se začelo v tem listu s farmarskim kotičkom. Resnica je, da bi to nam veliko koristilo vsem farmarjem brez izjeme.

Farmarji drugih narodnosti imajo svoje mesečnike in tednike, kjer črpajo poduk umnega gospodarstva na farmah, kar dosti pripomore farmarjem v stvarih, ki se tičejo farmarstva.

Marsikateri, ki je začel farmati, ni začel prav in je to sprevidel šele potem, ko je v praksi naletel na nepravilnosti v farmanju. Zato bi tak poduk in take razprave v listu veliko koristilo vsem, ki so že na farmah in onim, ki se bodo na farme še naselili.

Tukaj nas je samo par Slovencev. Zemlje se lahko dobi, ker jo družbe veliko lastujejo in se jo še tudi precej poceni dobi.

Tudi jaz sem tega mnenja, da naj bi se slovenski farmarji bolj skupaj naseljevali, da bi

imeli tako slovenske farmarje kolonije. To bi bilo mogoče, ako bi farmarji iz vseh držav večkrat v listu pojasneno opisovali razmere krajev, v katerih se nahajajo. Tako bi n. pr. človeki želi iti na farme in ga vse in v one vrste farmarstvo, pr. enega kokošjereja, drugega živinoreja, tretjega pridelovalca žita, drugega zopet drug zvedel, kaj producirajo in čem se pečajo farmarji v in drugi državi. Tako bi lažje šel v tisto državo, kjer bi bolj veselilo. Zato bi apelirali na vse še ostale farmarje, pridejo na dan v tem listu povedo kaj o svojem farmarstvu in zemlji in pri kateri dotične države, kjer. Tako se bomo farmarji vsi učili eden o drugem.

Začnimo dragi rojaki s takoj. Veliko bomo koristili šim rojakom, ki se mislijo seliti na farme. Dobro informirani ne bodo nasledili na limonice raznih agentov, kateri dajo laž za svoj žep, da spravijo ubogo delovno ljudstvo ob nara. Zato farmarji na dan povejte svoje misli in svoje mnenje.

Delavske vesti.

Stavka tekstilnih delavcev se nadaljuje. V Passaic, N. J., je nad 3000 tekstilnih delavcev na stavki, ki se borijo za zboljšanje plač. Razmere v tekstilni industriji so bile, kakor smo to že poročali, naravnost neznesne. Vse to je delavce prisililo, da so se poslužili zadnjega sredstva, to je stavke. Vseh tekstilnih delavcev na stavki bo nekako blizo 10.000, to je v Passaicu, Garfield in Cliftonu. Oblasti so potegnile s kompanijami proti delavcem. Celo plinske bombe so rabili proti stavkarjem, kar je mogoče le v pravi vojni proti sovražniku domovine, ne pa proti stavkarjem, ki se potegujejo za zboljšanje delavskih razmer in za pravico do poštenega življenja, do česar ima vsak človek na svetu pravico po vseh božjih in naravnih zakonih. S stavkarji sočustvujejo vse delavske organizacije in jim pošiljajo gmočno podporo. Stavkarji so si svesti zmage, ker pravica je na njih strani.

Bukvozevi v New Yorku so te dni dosegli na predloženo zahtevo \$2.00 povišanja plače na teden. V Columbus, O., pa so dobili \$1.00 priboljška na teden. Rudarji bakrenih rudnikov na zapadu v državi Montani se pripravljajo, da pokrepe svojo organizacijo. Po zapadu je bila rudarska organizacija zelo močna pred časom, a so jo pozneje družbe zelo oslabile. Največ so seveda zakrivali delavski razdirači znane organizacije I. W. W. Oblasti so stopale in vladala je pravica strogost proti vsem organizacijam v tistih časih, ko je bil gon proti komunizem v I. W. W. Kapitalisti so to priliko rabili in so delavce pritisnili zid. Plače so bile znižane najnižjo stopinjo, tako da delavci opravljali najtežja dela po rudnikih in toplicah po \$2.50 do \$3.50 na dan. Po katerih krajih se je položila koliko zboljšala, a mnoge. Sedaj se počasi pripravljajo da poživijo svojo organizacijo in pridobe ugled in disciplino. Komunisti, ki se na vse strani hočejo vrniti na krmilo ameriških delavskih organizacij, so se zopet zaenkrat v tihnil. Na tihem pa delajo nove načrte, potem katerih prišli delavskim organizacijam na krmilo. Ameriški delavci pametni in se borijo le za delavske interese, ne pa za oslabevanje, kakor to delajo naši slovenski rdečkarji. Glavno je, da je delavec zaveden delavec, da zaveda svojih dolžnosti do delavskih organizacij. To je delavstvu potreba, ne napadati svojega sočloveka ako se drži v svoji zasebni prepričanja svojega naroda svojih starišev. Komunisti pa ravno tega ne razumejo, ampak se po doli zaganjajo v zasebna prepričanja delavcev mesto da bi delovali le izključno za splošne delavske koristi.

Tomazek — Stric, ali boste šli vi res v krtovo deželo, kje pa je to? Premožni stric — Kako pa vendar prideš do tega vprašanja Tomazek? Tomazek — Oče so rekli, kadar boste vi šli v krtovo deželo, on ne bo šel več delati, kar od denarja živel.

Pik — Kako bi jaz ta zabil, da bi se ne kresnil s divjom po prstu? Pok — Drži kladivo z rokama.

ZGODBA O NEVIDNEM ČLOVEKU.

Angleški spisal H. G. Wells. Prevedel Paulus.

"Da —!" "Najnesrečnejša igračka —!" "Nisem močen, — slaboten sem —!" je pristaval po kratkem molku. "No —?" "Moje srce je slabo. Tisti posel pri "Postnem vozu" sem opravil, seve. Ampak — o nesvesti bi se bil skoraj!" "No —?" "Nimam živcev in moči za taka podjetja —." "Podkuril vam bom!" "Rajši ne! Ne bi vam rad zmešal vaših načrtov, veste, Pa lahko bi vam —. Iz same hudobije in jeze —."

"Ne drznite se!" je svaril glas s poudarkom. "To je krivica! Priznati morate —. Mišlim, da imam pravico —." Marvel je stopil naglje in nekaj časa sta tiho nadaljevala svojo pot. "Slabo dovolj za me, da so file trapasti vaščani zvedeli za mojo skrivnost, sedaj pa mi hotete še moje knjige odnesti, mojo edino rešitev —! Sreča zanje, da so pobegnili! — Tule sem —! Ničče ni vedel, da sem neviden. — In sedaj, kaj naj storim?" "In kaj naj jaz storim?" je vprašal Marvel polglasno. "Zvedelo se bo. Po vseh časopisih se bo bunalo —. Vse bo prežalo name —. Ljudje bodo pazili —." Glas je divje zaklel in utihnil. Obup na Marvelovem obrazu se je poglobil. Korak mu je zastal.

"Naprej!" je zapovedal glas. Marvelov obraz je dobival sivkasto barvo med rdečimi pegami. "Da ne izgubiš knjig, budalo!" je rekel glas ostro. "Dejstvo je," nadaljeval, "da vas hočem in moram uporabiti za svoje namene —. Igračka ste v mojih rokah. Ampak moram —!" "Uboga igračka sem!" je tarnal Marvel. "Vražje težko je!" je iznova, poskusil Marvel. Brez uspeha. — Poskusil je drugo. "Čemu nosim tole —?" je vprašal nestrojno. "Molčite! Pazil bom na vas! Storite kar vam rečem! In prav bo. Bedak ste in še mnogo druga, pa storili boste!" "Povem vam, gospod, jaz nisem za tak

posel! Brez zamere — pa jaz nisem za to!" "Molčite, če ne, vam zlomim roko!" je pretil nevidni človek. "Tiho sedaj —! Premišljevat moram!" — Dvoje rumenih luči je zasijalo skozi drevje in cerkveni stolp se je pokazal v večernem mraku. Blizala sta se vasi. "Držal vas bom za rama po vasi," je pretil glas. "Pojdite naravnost skozi njo! Ne delajte neumnosti! Nesrečni boste, ako ne ubogate!" "Vem!" je vzdihoval ubogi Tomaž Marvel. "Dobro vem!" Potrlih korakov je stopal skozi vas s svojim bremenom pod pazduhami in je izginit v temi onstran zadnjih hiš —. XIV. Zlato, ki potuje po zraku —. Drugi dan ob desetih popoldne je sedel Tomaž Marvel neobrit, zamazan in pra-

šen na klopi pred neznatno krčmo v okolici mesta Port Stowe. Roke je tiščal globoko v žep, pogosto je napihoval lica, utrujen je izgledal, nemiren je bil in nič dobrega ni počutil. Poleg njega se ležale knjige. Obležo je pustila v borovju blizu Bramblehursta, je nevidni človek izpremenil svoje namene. Ničče se ni brigal zanj. Vkljub temu je kazal Tomaž Marvel naravnost vročinski nemir in skrajno zbežanost. Zdal pa je radovedno in poželjivo potipal z roko žepih. Skoraj celo uro je tako sedel, ko se mu približal postaren mornar. Iz gostilne je prišel in prisedel k njemu na klopi. "Prijeten dan!" je začel. Tomaž Marvel se je strahoma ozrl na sebe. "Zelo prijeten!" je odgovoril.

Iz življenja in sveta.

IZPREOBURNJENEC O KATOLIŠKI CERKVI.

Za katoličana je vedno bolj ali manj zanimivo zvedeti motive, ki so privedli učene in glavne ne-katolike — zlasti cerkvene može — da so zapu- štali svojo vero in prestopili v katolicizem.

Msgr. Robert H. Benson, sve- tovano znani pisatelj, bivši du- hovnik anglikanske cerkve, sin anglikanskega nadškofa v Can- terbury, piše po svoji izpreobr- njeni v katoliško Cerkev:

"Napram svetu velja Cerkev kot kraljica, trda, kruta, neiz- prosnna in slavohlepna, odeta z diadrom in obsejana z dragulji, ki ošabno išče zločine in nepo- korničino, toda napram svojim lastnim otrokom velja ona kot mati, celo več kot kraljica. Ona razplje rane svojih najmanj- jih sinov, jih potrpežljivo pou- čuje ter skrbi, da so vzgojeni za princa. In pred vsem, ona jim ima govoriti o Očetu in Gospodu, kako jim pripovedovati zgodbo o Njegovih junaških de- janih. Ona vdahne v nje del- nostne lastne ljubezni in časti, v njih, naj bodo okriti in nezahvalni pred njo, kakor tu- di pred Njim. Na skrivnostni način jih loči, samo da jih pred Njegovim obličjem zopet v si- njo združi.

Vedno obstojajo kaka večna nezazumljiva vprašanja, na katera sami ne moremo odgo- voriti, toda dotičnega, ki gle- da v obličje tej veliki Materi, vprašanja ne vznemirjajo. Ona ve, česar mi ne ve- mo, ona ve, akoravno tega, ved- no pove. V njej sami, nam- eno v njenem velikem sre- čnem

nekje, leži skrita prava, ved- nost Boga samega. Zdad šele vidim božje namene, ki jih je imel glede mene, vidim njego- vnačrt, ki se vije kot zlata nit skozi celo življenje, katero sem pretaval, od prijetnih doma- čih travnikov, skozi moje nič- vo pastorsko delovanje, mimo brezden in čeri, skozi senco smrti — na to varno in trdno sedanjo postojanko, od koder prvič šele vidim svet, kakršen je v resnici, in ne, kot sem mi- slil, da je. Gospod me je spe- ljal z zmešanih steza, ki ne vo- dijo nikamor, ter me postavil na široko cesto, ki pelje k Nje- mu. Katoliška Cerkev veliko objubi, da pa celo desetkrat- več. Ona je neprecenljivi biser, za katerega ni niti največja žrtev prevelika."

LJUBAVNA DRAMA SLO- VENKE V ZAGREBU.

Zagrebski detektiv Furst je kontroliral hotele v Gornji Ilci. V hotelu "Primora" je našel sobo št. 5 od znotraj zaklenje- no. V spremstvu hotelirja in stražnika je nato udril v sobo, ki je nudila grozovito sliko. Na tleh je bila luža krvi, od kr- vi oškropljena je bila tudi ste- na ob postelji, postelja sama pa vsa krvava. Na njej sta le- žala fant in deklica, deklica že mrtva, fant onesveščen, oba z ranami na prsih. Našli so več pisem in dokumentov, po kate- rih so ugotovili, da je bila dek- lica Ljubica (Amalija) Brino- vec, rojena leta 1906. v Stari Gori, pristojna v Mirno na Do- lenjskem. Po poklicu je bila šivilja in je živela zadnji čas v Zagrebu. Fant se piše Žika Garič, podrobnosti pa še niso mogli ugotoviti.

Izmed štirih najdenih pise- ma sta dve starejšega datuma, dve pa sta bili očitvidno napisani že po sklepu samomora. Prvo je sestavljeno na neko Faniko, prijateljico nesrečne Ljubice, ki je zaposlena v zagrebški to- varni Albatrus. Pismo je pisano slovenski in se glasi:

"Draga Fanika, oprosti mi. Boljše je tako, nego življenje, kot sem ga imela jaz. Ti si ve- dela zanj. Prosi Boga zame in pozdravi vse. Tvoja Ljubica."

Na drugi strani je bila pri- pomba v cirilici: — Žika Garič, Lju- bica Brinovec."

Drugo pismo vsebuje Gariče- vo oporoko. Garič izjavlja, da zapušča polovico svojega pose- stva in premoženja, ki mu pri- pada, svoji prvi in poslednji ljubavi, ker mati in brat tega ne zaslužita. Poleg tega se ima Ljubici Brinovec takoj po nje- govi smrti izplačati 30.000 di- narjev v gotovini.

To pismo priča, da se je Ga- rič očitvidno hotel prvotno u- smrtiti le sam in sta se ljubim- ca še le kasneje dogovorila, da gresta skupno v smrt. Da gre za samomor, o tem ni dvoma, ker ni nikakega znaka, ki bi kazal kak boj. Bržčas je Garič po dogovoru usmrtil deklico, nato pa je hotel še sebe, a mu je zmanjkalo moči in se je le- ranil. Prepeljali so ga v bolnico in zdravniki upajo, da mu re- šijo življenje. Potem šele bo mogoče razjasniti vzroke mi- steriozne drame, ki je vzbudi- lila v Zagrebu obilo pozornosti in sočutja.

ZREL PTIČEK.

V zaporih celjskega okrož- nega sodišča se nahaja ptiček, kateri ima že precej grehov na sebi in katerega že dolgo zasle- dujejo razne oblasti. Aretiran je bil na celjskem koločvoru dne 28. januarja in sicer radi hudodelstva goljufije, katero je zagrešil s tem, da je pod ob-

ljubo zakona izvabil od neke kuharice v Celju nad 1500 Din. Kakor deklica samo pripoveduje, se je seznanilo z Josipom Bo- hom potom ženitbenega opla- sa v časopisu. Začela je z njim dopisovati. Boh jo je pozneje obiskal in ji pravil, da je po- slovodja žage gospoda Zurca v Semiču v Belikrajini in da je moral založiti kavejco v znesku 7500 Din in imel še stroške za nabavo živil v kantini. Ker se je revici obetala lepa bodoč- nost in ker je imel tudi potreb- ne dokumente, je bila kmalu pripravljena, da se poroči in mu posodi omenjeni znesek. Bila sta v Celju tudi že okli- cana, a k poroki čednega ženi- na ni bilo.

Ker na pisma ni bilo odgo- vora, je oškodovanka naznani- la zadevo policiji. Izkazalo se je, da pri tvrdki Zurc ni bil po- slovodja Boh, temveč neki Kon- rad Runovec, ki pa je neznano kam odšel, potem ko je tvrdko oškodoval za 976 Din. Bunov- ca zasleduje zagrebška polici- ja radi goljufije, pa tudi pod napačnim imenom Karlo Ru- dolf. Najbrže je aretiraneec is- toveten z Runovcem in je do- kumente na ime Boh ukradel.

Najlepše je pa še, da je Ru- novec istoveten tudi z nekim ženitovanjskim goljufom, ki se je izdajal za Antona Tomeka, Oberschlagmeistra I. kl. avstrijs- ke telesne garde. Ta je trdil, da je upravitelj posestva nad- vojvode Salvatorja v Pisarovini na Hrvaškem. Pravil je, da je bil rojen leta 1880. v Št. Pe- trju pod Svetimi gorami, oče da je bil učitelj in šolski nadzor- nik, kar je seveda vse izmišlje- no. Ta Tomek je izvabil isto ta- ko pod pretvezo zakona od ne- ke Pavlinec nad 2600 Din. Do- ločen je bil tudi že dan poroke, a tička ni bilo. Na isti dan bi se imel poročiti z neko Božico na Sušaku, pa tudi tam je ča- kala nevesta zaman na svoje- ga ženina. Pa še več takih po- dobnih zarok je imel, ki so mu vse nesle mnogo denarja. Tudi na naslov dobave živil je izva-

bil precej denarja od preveč zaupljivih žensk.

Vsi ti slučaji so si tako po- dobnji, da obstaja sum, da je a- retirani Boh — Rumovec — Tomek pravi tiček, ki se je končno ujel na limance, katere je sam nastavljal. Ako bi bilo komu kaj znanega o tem ne- varnem postolovcu naj nazna- ni to policijski oblasti v Celju.

Franjo Neubauer:

PRED POMLADJO.

Kipi iz zemlje mlada rast, šumi z uvelim listjem hrast.

Kot nemi kipi v tihi boli, stoje ob meji grmi goli.

Pod njimi zvončekovi beli cvet, zvoni veselo v beli svet.

Tu velo listje, tam zelenje, tu smrt, tam mladih sil kipenje.

I v srcih grob je velih nad, i v srcih vstaja spet pomlad!

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE.

KUPITE od lastnika hišo s 4 stano- vanji na 3708-10 N. Whipple St., Chicago, Ill. Iota 50x125, še ne dve leti staro; 5 sob, parna toplota, sun parlor, stekleni porch, kopalnice, buffet itd. blizu Irving Park, Kedzie & Elston Ave. Dohodki \$310 me- sečno. Cena \$30,000, gotovine takoj \$8000. Vprašajte: Mr. Newman, Lake View 4727, ali Keystone 8738.

KUPITE pri lastniku 6 & 7 sob zida- ni bungalow, hot water heat, 5043 N. Tripp Ave. in 5908 Waveland Ave., Chicago, Ill. Lastnik odpotuje, mora prodati. Phone: Palms 2720.

DVOSTANOVALSKA zidana hiša po pet sob, v najboljšem stanju, tla s hrastovega lesa. S. H. Iota 33x179, garaža za dve kani. Cena je \$15,000, taka je treba dati \$5500. Slovenska naselbina, 7435 Wentworth Avenue, Chicago, Ill. 135-c.p.s.

ZIDANO poslopje s 5 sobami, sun parlor, dobri sosed, vse udobnosti. Centralna kurjava. 929 George St., Chicago, Ill. 136-c.p.s.

DVONADSTROPNA zidana hiša, 5 in 6 sob (furn. heat), izredno nizka cena. 4944 Fulton St., Chicago, Ill. 137-c.p.s.t.s.r.c.

POSLOPJE, eno in pol nadstropno, leseno, 9 sob, ki se lahko uredi za stanovanje dveh družin. Spalnih sob je pet in 2 kopalni. Klet je velika in cementirana. Kurjava (hot water heat). Jako ugodna cena, podrobnosti pri lastniku na 6428 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. F-5-s.

DELO IN SLUŽBE.

POTREBUJEMO MOŠKE za stalno zunanje delo, \$35.00 na teden, ki so stari nad 21 let, morajo govoriti in pisati angleško. "Free school of driving and instructions and position" na severnem, zapadnem in juž- nem delu mesta. Vprašajte: 57 E. 21st St., Chicago, Ill., ali soba 1108 — 108 S. La Salle St. 122-p.s.t.s.r.c.

TRIJE MLADI MOŠKE ZA PRO- DAJO BONDVOV. Ugodna prilika za mlade može 21 do 27 let starosti. Glavno kar se zahteva so A-1 reference, kakor tudi obširno znanje z ljudmi. Ako ste v resnici zainteresirani in proda- je bondov, ako imate vse potrebne zmožnosti in dobro voljo do res- nega dela, mi Vam damo poleg do- bre provizije tudi stalno plačo in Vas bomo v vsakem oziru podpi- rali. Vprašajte pri: DIRECTOR OF SALES, Suite 314, 105 S. La Salle St., Chicago, Ill. 129-t.c.s.

RENTI.

V NAJEM.—Lepa prilika za zdravni- ka ali dentista; 5 sob; stanovanje na vogalu nad lekarno; najemina \$45. Vprašajte: Weiss, 1756 W. Division St. Phone: Armitage 3148, Chicago, Ill. 129-t.c.s.

OBRTNIKI.

Material garantiran po nizkih cenah PEOPLES PLUMBING & HEAT- ING SUPPLY CO. 499 Milwaukee Ave., Haymarket 4221 461 N. Halsted St., Haymarket 1018

DR. N. SCHRAYER slovenski dentist. 866 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Vogel Racine Ave. Phone Haymarket 3304.

Najbolje delo potoni najnovjšega sistema po najnižji ceni. Delo ga- rantirano 10 let. 127

JUGOSLAV-AMERICAN CORP. 455 W. 42nd St., NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI

ki se dobe v KNJIGARNI "AMER. SLOVENCA" 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Angelj varih. Platno, rdeča obreza \$0.65
Angelček. Molitvenik za stare in mlade. Lična, mala oblika. Vratir. usnjate platnice, zlata obreza \$0.75
Bele koščene platnice, zlata obreza \$0.90
Bog med nami. Premišljevanja o presv. Zakramentu z molit- venikom. Platno, z rdečo ob- rezo \$1.00
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Platno, z zlato obrezo \$1.00
Duhovni boj. Praktična premiš-

SLOVENSKE PIANO-ROLE

(z besedilom):
Kaj ne bila bi vesela. Slovenske melodije. Kje so moje rožice. Slovensko deklet. Pozdrav. Domovina mili kraj. Studenčku. Slovenska četvorka. Tiha Luna. Zadovoljni Kranjec. Nazaj v planinski raj.

SLOVENSKE PIANO-ROLE (brez besedila):

Barbara, polka. Ciganika, polka. Mladi vdovec, polka. Srčno veselje, polka. Vesela poskočnica, polka. Radetzkj-marš. Holzhaecker-marš. Na zdravje, polka. Pijejo, polka. Ljubavno biebentanje, polka-mazurka. Moje zlate sanje, polka. Potepuh, polka. Pripoznanje, polka-mazurka. Za gospo, valček. Cena rol, skupno s poštnino: 3 role \$2.50; 7 rol \$5.00; 15 rol \$10.00. Vseh 25 rol \$16.00.

SLOV. GRAMOPONSKE PLOŠČE.

Najnovše in druge izbrane. 25027—Sobotni večer, valček, harmon. Nedelja, polka. 25020—Štajerska, Fr. Lovšin, harmon. Stari kranjski valcer. 25017—Zapoj mi ptičica glasno, Miss Grahek, sopran. Ptička, Miss Grahek, sopran. 25005—Sirotek, pojeta sestri Milavec. Kaj ne bila bi vesela, pojeta se- stri Milavec. 25002—Julu, valček, igra Fr. Lovšin, harmonika. Domžalska polka, Fr. Lovšin, harmonika. 25001—Na očeti, marš, Fr. Lovšin, harmonika. Juhú, polka, Fr. Lovšin, har- monika.

7994—Kozarček še, poje meš. kvartet. Pastirček, poje mešani kvartet. 7993—Deklica mila, poje meš. kvartet. Vabilo, poje mešani kvartet. 6066—Šopek narodnih, I. del, moški kvartet. Šopek narodnih, II. del, moški kvartet. 4544—Zdravstvuj, žensko petje. Jezična Zefka, saljiva. 4309—Kmetški ples, I. del, godba. Kmetški ples, II. del, godba. 3846—Ko pridem jaz po noč, žensko petje. Zora vstaja, žensko petje.

1871—Oj rožmarin, oj rožmarin, mo- ško petje. Strune, milo se glasite, moško petje. 1870—Dekliška tožba, Slovenka, mo- ško petje. Da ne smem, moško petje. 1331—Odprl mi deklet kamrico, žen- sko petje. Ne ženi se, Šuhajko, žensko petje. 24052—V objemu, kmetška godba. Klarinetist Lojze, kmetška godba. 24051—Dunajski valček, harmonika z orkestrom. Franc-valček, harm. z orkest. 24049—Jurgel, kakšna je tvoja žena, smešnica. Ločna žena, smešnica. 24045—Štajerš, harmonika, banjo in kitara. Ainc-polka, harmonika, banjo in kitara. 24015—Ciganška sirota, poje moški kvartet. Je pa davi slanica padla, poje moški kvartet.

Cene plošč, skupno s poštnino: 3 plošč \$2.50; 7 plošč \$5.00; 13 plošč \$9.50. Vseh 20 plošč \$13.00.

IGLE NOVE VRSTE.

Vsaka igra 10krat: 150 igel 50c, 350 igel \$1.00.

IMPORTIRANO BLAGO.

SUHE GOBE, lepe in okusne, 1 funt \$1.50 — 2 funta \$2.90 — 5 funtov \$7.00.

AJDOVA MOKA, bela, najboljša vr- ste, 9 funtov \$1.00 — 19 funtov \$2.00 — 30 funtov \$3.00.

KASA (izluščeno proso) rumena in sladka, 7 funtov \$1.00 — 15 funtov \$2.00.

Pri gobah, moki in kasi plača prevoz- nino naročnik. Pri večjem naročilu tega blaga popust. SEMENA, importirana in ameriška. Pišite po cenik! Vsa naročila in dopise naslovite na

JUGOSLAV-AMERICAN CORP. 455 W. 42nd St., NEW YORK, N. Y.

ljevjanja. Platno, z zlato ob- rezo \$1.00
Filoteja. Premišljevanja o pra- vem krščanskem življenju z molitvenikom. Platno, rdeča obreza \$1.00
Getzemani in Golgota. Premiš- ljevanje trpljenja in smrti na- šega Gospoda Jezusa Kristu- sa. Zlasti pripravna za postni čas. Platno, rdeča obr...\$1.00
Hoja za Kristusom. Usnje, zla- ta obreza \$1.00
Iz duhovne zakladnice Tomaža Kempčana. Kratka premišlje- vanja. Platno, rdeča obr...\$0.45
Kratko navodilo za pravo po- božnost do Matere božje. Platno, rdeča obreza.....\$0.75
Kvišku srca. Zelo mala in o- kusna oblika. Usnje, zlata ob- reza \$0.75
Kam greš? Bele koščene plat- nice, zlata obreza \$1.00
Vatirane usnjate platnice, zl. obreza \$1.25
Marija, moja ljubezen. Šmar- nice z molitvenikom. Platno, rdeča obreza \$0.75
Marija, Kraljica src. Zelo po- učna knjižica za Marijine ča- stilce. Plat., rdeča obr...\$0.65
Marija, Varhinja nedolžnosti. Molitvenik za mladino. Vat. platnice z zlato obrezo...\$1.00
Usnjate platnice, zlata ob- reza \$1.50
Molitvenik za ameriške Sloven- ce. Vatirane platnice, zlata obreza \$1.50
Bele koščene platnice, s sliko, zlata obreza \$1.50
Usnjate plat., zlata obr...\$1.25
Platnene platnice, zlata ob- reza \$1.00

Na Sveto Goro. Poučna premiš- ljevanja z molitvenikom. Pl., rdeča obreza \$0.75
Nebesa naš dom. Mala, zelo okusna oblika. Usnje, zlata obreza \$1.25
Nebeška hrana. Poleg molitve- nika, premišljevanja za posa- mezne dni v mesecu. Usnje, zlata obreza, 2 knjigi.....\$2.00
Pasijonski molitvenik. Premiš- ljevanja o trpljenju in smrti našega Odrešenika. Platno, rdeča obreza \$0.75

Pri Jezusu. Molitvenik za ob- iskovanje Jezusa v sv. Evha- ristiji. Plat., zlata obr...\$0.75
Vatirano usnje, zl. obr...\$1.00
Priprava za smrt. Poleg molit- venika premišljevanja pa sv. Alfonzu Marija Liguorski. — Platno, zlata obreza \$1.25
Rajski glasovi. Molitvenik ma- le, lične oblike. Vatirano us- nje, zlata obreza \$1.25
Skrbi za dušo. Usnje, zlata ob- reza \$1.50
Sv. Rožni venec. Poleg molitve- nika premišljevanja o sv. Rož- nem vencu. Platno, rdeča ob- reza \$1.00
Sveta Marjeta Marija Alakok. Molitvenik in pouk o češčenju Presv. Sreca Jezusovega. Pl., rdeča obreza \$1.00
Sveto Obhajilo. Pripravne mo- litve pri sv. Obhajilu za vsako dobo leta. Platno, zlata ob- reza \$1.00
Šmarnice Arškega župnika. Razlaga lavretanskih litani. Platno, rdeča obreza.....\$1.00
Tolažba dušam v vicah. Pre- mišljevanje o vicah z molitve- nikom. Plat., rdeča obr...\$0.75
Večna molitev. Mali tisk. Plat., rdeča obrezo \$1.25
Veliki tisk. Platno, rdeča ob- reza \$1.50
Večno življenje. Usnje, zlata obreza \$1.50
Vir življenja in svetosti. Pouk o pobožnosti do presv. Sreca Jezusovega z molitvenikom. Platno, rdeča obreza \$1.25
Zdrava Marija. Molitvenik za žene in dekleta. Platno, rdeča obreza \$0.7
Vatirano usnje, zl. obr...\$1.50
Bele koščene platnice, zlata obreza \$1.50
Zgodi se Tvoja volja. Bele ko- ščene plat., zlata obr...\$1.50
Vat. platnice, zlata obr...\$1.50
Usnjene plat., zlata obr...\$1.50
Platnene platnice, rdeča ob- reza \$0.80
Znamenje na nebu. Šmarnice z molitvenikom. Platno, rdeča obreza \$0.95
Zveza ljubezni. Navodilo k po- božnosti do presv. Sreca Jezu- sovega z molitvenikom. Plat- no, zlata obreza \$0.75

Nikdar ne boste vedeli, kako dobra je cigareta, dokler niste kadili Camel

Ne glede na to, kako srečen je dan in vesel večer, noben kadilni prijatelj ne povzdigne vesolja človeškega življenja tako kot Camel. V Camels je najbolj izbran tobak, ki raste po celem svetu. Nikdar ne utrudijo vašega okusa in nikdar ne pustijo cigaretnega po- okusa, ne glede na to, koliko ste jih pokadili. V Camels je zavita vsaka dobra tvarina, lakoršno ste kdaj želeli v cigareti.

V te cigarete gre vse znanje in izvežbanost največje tobakne organizacije na svetu. Naj- boljši turški in ameriški tobak. Najlepša

mešava. Celo cigaretni papir je najboljši, ki se izdeluje za nje v Franciji. Nobena druga cigareta ni taka kot je Camel. Pri najbolj razvjenih kadilcih sveta je najbolj priljub-ljena.

Ako še ne poznate kakovosti Camels, jih poskusite. Ne imejte nikakega dvoma, ne glede na ceno, katero ste pri volji plačati, nikdar ne boste vedeli, kako sladka in pri- jetna je cigareta, dokler ne poskusite naj- boljše, ki je bila kdaj narejena. Vzemite Camel!

Camel

CIGARET

Gospodarica sveta

AVANTURISTIČEN ROMAN.

Karl Figdor — prevel R. R.

34.

V mali celici pod Sveto goro leži Mavda na svoji nizki postelji prevlečeni s kožo divjih živali. Oblečena je v snežno belo platno. Njena prsa se pregibljuje v kratkih, hlastnih dih-ljajih.

Odkar jo je pogrnilo skrivnostno platno, po oni strahotni vožnji skozi vulkan, se še ni prebudila. Nič ne ve, da so jo duhovni opi-janili z uspavalno pijačo, po kateri objame človeka trajajoči spanec, ne da bi telo potrebovalo hrane.

Nemirno se pregibljuje v spanju. Je li moč uspavajoče pijače končala? Zopet stresa vse njeno telo krčevit sunek. Obrne se, postelja se zruši, in Mavda se skot-tali v kot, kjer obleži spavajoč dalje.

Izpod stropa padajo polagoma vodne kap-lje. Vsakih par sekund pade ena na Mavdino čelo.

Nekaj minut le in Mavda se zopet zgane. Vedno enakomerno padajoče hladilo deluje na njene živce kakor oster nož.

Nenadoma se odpro njene oči, potem pla-ne kvišku s prestrašenim krikom.

Česar ne bi bil mogel storiti nihče, razen duhovnov, je storila voda.

Voda je premagala moč uspavajoče pija-če. Divje se ozre Mavda krog sebe.

Kje je? Kaj se je ž njo zgodilo? Sunkoma se prime za glavo. V sencih jo boli kakor da bi se zadirale vanje ostre igle.

Udi se ji zde kakor polomljeni; vse njeno telo je kakor ubito.

Ječa? Celica? Sama? Kje so spremljevalci?!

Kakor je trudna, plane kvišku. V medli luči, ki razsvetljuje celico, otipava stene.

Skale, same skale. Dalje gre.

Tu, to morajo biti vrata! Prezame jo obup.

Z obema rokama se upre v tečaje. Ven mora, ven na dan!

Vedno bolj čuti, da mora zblazneti, ako ostane še dolgo tu, v samotni, med skalami.

Tu... se li ne moti? Vrata se upogibljejo, ječe — potem se odpro. Pot je prosta. Z div-jim pogledom, kakor preganjana zver se ozre krog sebe: Kroginkrog nje se razprostira ve-lika skalnata dvorana.

Ojunači se, se plazi dalje, trepetajoč, ved-no znova obstajajoč, prisluškujoč.

Pred njo se pojavijo nenadoma le na pol zaprta vrata. Kam vodijo?.. Sunkoma jih odpre.

Čuden vzkrík napolni dvorano. Mavda se zdrzne.

Preži li za vratni zver, ki bo planila nanjo, ako jih prestopil?..

Kljub vsej žalostni usodi se mora smejati. Zaskripala so le vrata v svojih starih zar-javelih tečajih.

Toda... Mavda krikne ob novi prevari. Za njimi so zopet same nove skale, zopet samo nova celica, tako majhna, tako prazna, tako temna kakor njena.

Že hoče dalje, dvigne nogo.

Toda, kaj je to?.. V kotu leži nekaj belega.

Prezame jo nepopisno začudenje. Kje je? Kako je vse to sploh mogoče? Živi v resnici? Ali je vse le pravljica?

Na kamenitih tleh... pred njo... leži sta-ri pergament.

Z enim samim skokom je Mavda pri njem, ga dvigne.

Resnično! To je zemljevid iz obeska, ki kaže pot k zakladu sabanske kraljice.

Hlastno odpre Mavda zlat obesek na vratu, skrrije vanj dragocen pergament.

V naslednjem trenutku začuje rahlo šume-nje podobno glasu drsajočih korakov. Obide jo groza.

Pred njo stojita dva naga rjava orjaka. In tisti hip se že zopet ovije krog nje s kro-glami oteženo lovilno platno. Ničesar več ne vidi.

Kaj naj pomeni to? "Pomagajte!" krikne. "Pomagajte!"

Nihče ji ne odgovori. Zgrabijo jo surove, neusmiljene roke ter jo vlečejo dalje, vedno dalje... navzgor preko brezštevlnih stopnic.

KATOLIČAN BREZ KATOLI-SKEGA LISTA JE NIČ!

R. PAVLOSKI

Slovenski fotografist

719 No. Chicago St. JOLIET, ILL.

Se priporoča slovenskemu ob-činstvu v naklonjenost!

Naročniki in prijatelji lista naj skrbe, da pride "Amer. Slo-venec" v vsako slovensko hišo!

PRIPOROČAM SE

rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL,

PISANO POLJE J. M. Trunk.

Lisjak prižiga debelo svečo in zavija oči.

Ta lisjak z žegnano svečo je namreč Prosveta. Ko toči sol-ze, da je rimskega duhovnika in profesorja Rev. Ernesta Buonaiuta zadela roka grdega izobčenja, in bo rev. (ne rev-ček, temveč in je revež) moral, ker "se je predrznil pisati res-nico" vzeti žakelj ali mavho in petlati, pravi: "V tovarno ne more iti delat, ker ni vujen tež-kega dela." Kak slovenski du-hovnik, ako bi morda slučajno ne pisal — resnice, bi dobil v roke lopato, kakor sem že ome-nil. Dalje pravi: "Za duševno delo v industriji nima nobenih sposobnosti, ker se ni nikdar učil spoznavati metode današ-nje produkcije in distribucije."

Vrlo dobro, gospodine. Pra-vična sodba. Duhovnik študira pač za svoj poklic. Ampak, gospoda, ki ste tu tako pravični, čemu pa objav-ljate tirade onega McCaba, kjer on na široko in debelo ho-če dokazati, da so študije ka-toliških duhovnikov za — mač-ko? He? Kako se to vjema? Ti šmentana "resnica," kako more izpremeniti sodbo pri rde-či gospodi, ako se namreč ta "resnica" postavi malo po robu cerkvenim krogom!

Skupili so jo in jo se bodo. Ko so komunistični mogotci "službeno" razglasili, da ni Boga, ne hudiča, jih je ruska mladina poždravila z narav-nost divjim veseljem. Si more-mo misliti. Mladina, ki hoče samole uživati, sliši glas, da ži-vi brez spon, ker ni odgovornosti, ne kazni.

Ker je pa šla podivjanost tako daleč, da je oblastim že vroče postalo nad tako — ži-vinsko mladino, so začeli zavir-rati. Bodo še morali, ako noče-jo, da jih mladina žive ne po-žre.

Mladina se je v svojem navdušenju za — živalsko stališ-šče vrgla na vse pojave verske-ga življenja. Iz časopisov je znano, kaj je ta golobrača dru-hal počenjala. Pa ji ni vedno uspelo.

Kakor pripoveduje Rev. Her-bigny, ki je bil nedavno nekaj časa v Moskvi, je brezbožna mladina navalila na neko ver-sko zborovanje, katero so obr-državali Tartari. Pripeljali so se divjaki na motorjih iz Mo-skve. Tartari pa niso bili iz le-sa. Navalili so na podivjano

prokletstvo. Imenitno. Pa čemu je o-čen in omenjuje enako umaz-ano podlost, ko se hoče z bes-dami: Ne prešestuj "gabno pro-kletstvo" zabraniti?!

Na papirju in v okvirju mo-biti in stati mora, dasi stojijo — glavi.

Umevno. Rupert Hughes, čigar nam-nost nore duševne proizvode, je objavil Glas Svobode, je naj-del tudi spomin Washington. Umevno. Takimle norecem napoti najprej Bog, potem ljudje, ki so nekaj storili. Umevno. Možje zasluženi slavo norih Herostratov.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA" CLEVELANDCANJE! Kadar potrebujete pogrebni spominke vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOV 1053 — E. 62nd St. CLEVELAND, O. Primita za bližnji telefon in kličite: Randolph 1861 ali 4556.

Nove spom-ladanske obleke

z dvojnimi hlačami

Mi smo pripravljene z veliko izbero najno-vejših vzorcev. Z eno ali dvojnimi vrsto gum-bov. Posebno lepa izbe-rra za mladeniče in kon-servativni vzorci za odrasle.

Najboljše vrste so:

\$30., \$35., \$40., \$50.

M. H. JELINEK, lastnik

COR. BLUE ISLAND AVÉ. & 18th ST., CHICAGO

Za one, ki živijo zunaj mesta je prav priprav-no, ako pridejo k nam kupovat ob torkih, četrtek in sobotah zvečer ali pa v nedeljo dopoldne.

Vsi, ki boste za časa jubilejne kampanje "Amer. Slovenca" pošiljali naročnino na upravništvo, se poslužujte teh kuponov. Volite za one, ki delajo za skupni blagor našega naroda.

Volilni kupon za agitatorje

Upravništvu "Amer. Slovenca" Chicago, Ill.

Dne.....1926

Pridobil(a) sem Vam.....novih naročnikov in za njih naročnino pošiljam \$.....

Naročnino je obnovilo.....naročnikov, kar znaša \$.....

Skupno število volilnih glasov je .....nar.

Glasujejo za ..... (Naslov) .....

da dobi priznanje za zasluge in jubilejno nagrado. Imena teh, ki so mi plačali naročnino, Vam pošiljam na priloženi listini. Pošljite vsem jubilejni spominek.

Jaz si izvolim nagrado..... Podpis agitatorja ..... Naslov .....

VAŽNO:—Pazite, da bodo naslovi naročnikov, katere nam pošiljate, pravilno napisani. Označite natančno, koliko je kdo plačal naročnine.

Volilni kupon naročnikov.

Upravništvu Amer. Slovenca, Chicago, Ill.

Dne.....1926.

Priloženo Vam pošiljam \$..... za obnovev moje naročnine na list "Am. Sl." Mojih volilnih glasov je.....

Glasujem za ..... Naslov .....

da dobi priznanje za zasluge in jubilejno nagrado. Pošljite mi jubilejni spominek.

Podpis pošiljatelja ..... Naslov .....

Povejte trgovcem in obrtni-kom, ki oglašajo v "Amer. Slo-vencu", da je to Vaš list, v katerem oglašajo.

AKO v Amer. Slovincu ni kaj prav, povejte uredništvu, da se v prihodnje zboljša.

AKO pa list Amer. Slovenec Vam ugaja in se dopade, po-vejte to svojim prijateljem in znancem in nagovorite jih, da se na list naroče!

Na delo rojaki za katoliško časopisje!

NAZNANILO.

Vsem onim, ki so povpraševali po molitveniku "SLA VA GOSPODU," z velikim tiskom, sporočamo, da ga je Mohorjeva družba zopet iz-dala in smo te dni sprejeli prvo zalogo. Molitvenik je vezan v platno, z zlato obre-zo. Cena je \$1.50. Naroča se pri nas.

KNJIGARNA "AMERIK. SLOVENEK" 1849 W. 22d St., Chicago, Ill.

SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO

se vrši na najboljšem francoskem par-niku PARIS, ki odpluje iz New Yorka na 1. MAJA 1926.

Za potnike tega potovanja bodo na parniku in na vlakih prirejane posebne ugodnosti. Poleg tega bo spremljal izkušen uradnik banke potnike prav do Ljubljane in skrbel za udobnost potnikov, zlasti bo imel na skrbi njih prtljago. Vsak rojak je vabljen, da se pridruži. Potniki bodo dospeli do-mov v najlepšem času. Izrabite to priliko. Priglasite se čim prej! Za nadaljna pojasnila o skupnem potova-nju, kakor tudi glede drugih potovanj, pišite na:

SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & ČEŠARK 455 W. 42d ST., NEW YORK, N. Y.

Obrnite se na našo banko tudi: Kadar pošiljate denar v stari kraj bodiš v dinarjih, dolarjih ali drugih valutah; Kadar hočete dobiti denar iz starega kraja; Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja; ali Kadar imate opravka s kako drugo zadevo v starem kraju.

DR. H. ROSENBLITH

SLOVENSKI SPECIALIST V BOLEZNIH SRCA IN PLUČ, kakor tudi drugih hlabih, je odprl svojo pisarno na: 8800 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

Ordinira v torkih, četrtek in sobotah od 6. do 8. ure zvečer. Dr. H. Rosenblitha zdravniška veda glede srca in pljuč zasigura bol-niku popolno ozdravljenje.

Dr. Rosenblith, zdravnik in kirurg, 3508 W. Roosevelt Rd. Tel.: Nevada 2003. Uradne ure: 9-10 dopoldne, 2-5 popoldne, 7-9 zvečer.

Gospodinje na Ely, pozor!!!!

VELIK PRIPOMOČEK PRI DELU.

Dobil sem pralne stroje najnovejšega modela. Poskušnja je pokazala, da prekašajo vse dosežanje. Dobi se prav na lahke obroke, zato ste uljudno vabljeni, da si pridete to koristno novost ogledati.

Joseph Mantel

Trgovina z železino in pohištvo in vsemi hišnimi potrebščinami, kakor olje, varnihi vrata, okna, kleparija in plumberstvo.

ELY, MINN.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Ni boljšega časa kakor sedanj

da začnete z varčevanjem, polagate sistematično gotovo vsoto v našo banko. Presenečeni boste, boste videli, kako naglo raste vaše premoženje, ki vam bo nekaj prišlo prav. toraj ne pozabite položiti gotovo vsoto v našo banko. ki plačilni dan v našo banko. Začnite potovanje po poti finančne neodvisnosti DANES in takoj vložite gotovo vsoto v našo banko.

Premoženje to banko znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET